

Štatút

Františkánskeho svetského rádu na Slovensku

Štatút Františkánskeho svetského rádu na Slovensku

I. FRANTIŠKÁNSKY SVETSKÝ RÁD (*ORDO FRANCISCANUS SAECULARIS - OFS*) SEDEMBOLESTNEJ PANNY MÁRIE NA SLOVENSKU

Článok 1

1. Františkánsky svetský rád na Slovensku tvorí spoločenstvo katolíckych veriacich na území Slovenskej republiky bez ohľadu na národnostnú príslušnosť, ktorého členovia, povzbudení Duchom Svätým, sa zaväzujú žiť vo svete podľa evanjelia spôsobom sv. Františka z Assisi, zachovávajúc Regulu, Rituál a Generálne konštitúcie, schválené Cirkvou. (porov. GK 1, 3)

2. Oficiálnym znakom, ktorým príslušníci rodiny svetských františkánov preukazujú verejne príslušnosť k rádu je odznak TAU. Odznak TAU sa odovzdáva pri vstupe do formácie.¹ (porov. GK 43)

3. Odovzdávanie škapuliarov a krížikov pri vstupe do formácie sa ponecháva na ľubovôľu bratstiev.

4. Bratstvá o väčšom počte členov sa môžu deliť na menšie skupiny (krúžky). Takúto menšiu skupinu vedie zodpovedný vedúci, ktorého si volia členovia skupiny s profesiou tajným hlasovaním. Výsledky oznámia ministri bratstva.

Zriaďovať a rušiť tieto skupiny a určovať kritériá pre ich činnosť patrí do kompetencie rady bratstva. Záznam o tom sa uloží do archívu bratstva. (GK čl. 34)

VSTUP DO RÁDU

Článok 2

1. Začlenenie do rádu sa uskutočňuje obdobím kandidatúry, obdobím formácie a sľubom. (porov. GK 37, 1)

2. Obdobie kandidatúry trvá najmenej pol roka. Výnimky udeľuje miestna rada. (porov. GK 38, 2)

3. Po uplynutí obdobia kandidatúry uchádzač podá žiadosť, podľa možnosti písomne, o prijatie do formácie ministri bratstva. Minister si vyžiada posudok od zodpovedného vedúceho skupiny, v ktorej bol uchádzač formovaný. (porov. GK 39, 1)

4. O žiadosti rozhodne minister s radou po vypočutí zodpovedného vedúceho skupiny a dá uchádzačovi formálnu odpoveď. Toto rozhodnutie sa oznámi celému bratstvu.

(porov. GK 39, 3)

FORMÁCIA

Článok 3

1. Obdobie formácie začína obradom prijatia podľa Rituála a trvá najmenej jeden rok. (porov. GK 40, 1)

2. Do formácie môžu byť prijatí kandidáti, ktorí dovŕšili vek 17 rokov. Horná veková hranica nie je obmedzená. (porov. GK 43)

3. Účasť na stretnutiach bratstva je nevyhnutná. Pre tých, ktorí sú aj členmi menších skupín, sa tiež odporúča pravidelná účasť na ich stretnutiach. (porov. GK 40, 3)

4. Národná rada OFS poskytuje materiály pre výchovu v obdobi formácie, schválené duchovným asistentom Národnej rady OFS.

V spolupráci s regionálnymi radami zabezpečuje stretnutia a duchovné cvičenia pre zodpovedných za formáciu z jednotlivých miestnych bratstiev.

SLUB

Článok 4

1. O sľuboch platia v celom rozsahu ustanovenia Generálnych konštitúcií. (GK 41-43)

2. O žiadosti rozhodne tajným hlasovaním rada bratstva po vypočutí príslušného zodpovedného vedúceho skupiny, zodpovedného za formáciu a duchovného asistenta. O rozhodnutí upovedomí rada kandidáta aj bratstvo. (porov. GK 41, 1)

MIESTNE BRATSTVÁ

Článok 5

1. Kanonické ustanovenie miestneho bratstva sa vykoná podľa ustanovení GK 46, 1. Listina o zriadení sa uloží do archívu. (porov. GK 46, 1)

ÚLOHY MIESTNEHO BRATSTVA

Článok 6

Úlohy rady bratstva sú obsiahnuté v Generálnych konštitúciách (GK 49 a 50).

Článok 7

Minister bratstva plní úlohy obsiahnuté v Generálnych konštitúciách čl. 51, a tiež v článkoch 37, 2; 39, 1.3; 41, 1; 42, 3; 48, 1; 55; 56, 1; 57, 1; 58, 1; 83, 2; 84, 3; 93, 2 a 94, 4.

Okrem toho sleduje prácu menších skupín a je v kontakte s ich zodpovednými vedúcimi;

Článok 8

Úlohy viceministra sú obsiahnuté v Generálnych konštitúciách čl. 52, 1.

Článok 9 (porov. GK 52, 2)

Úlohy tajomníka: okrem úloh uvedených v Generálnych konštitúciách plní naliehavé úlohy, ktorými ho poverí bratstvo, rada a minister.

Článok 10

Úlohy zodpovedného za formáciu sú stanovené Generálnymi konštitúciami v článku 52, 3.

Článok 11 (porov. GK 52, 4)

1. Úlohy pokladníka (ekonóma):

Okrem úloh, stanovených v Generálnych konštitúciách plní tieto úlohy:

a/ organizuje zbierky milodarov od súkromných a právnických osôb a vedie s tým spojenú administratívu,

b/ zabezpečuje žiadosti o finančné podpory, adresované miestnym úradom a príslušným odborom ministerstiev,

c/ zabezpečuje a vedie agendu spojenú so zriaďovaním dobročinných nadácií a živnostenských prevádzok (kluby, čítárne, bufety, stravovanie sociálne slabých a pod.) v rámci pôsobenia bratstva.

2. K plneniu týchto úloh si môže so súhlasom rady pribrať pomocníkov spomedzi členov bratstva, alebo z odborníkov mimo františkánskeho svetského rádu.

Článok 12

Pre riadenie služieb, ktoré zriaďuje rada bratstva, vychádzajúc z miestnych náboženských a sociálnych pomerov a potrieb, sa volia na volebnom zhromaždení predstavení jednotlivých služieb, ktorí sú členmi rady (okrem už predtým uvedených: minister, viceminister, tajomník, zodpovedný za formáciu, pokladník).

Doporučuje sa schváliť nasledujúce služby:

a/ služba pre koordináciu pracovnej náplne františkánskej mládeže,

b/ služba pre modlitbové spoločenstvá, pre organizovanie pútí a pod.,

c/ služba pre tlač a informácie, pre náboženskú osvetu, kultúru a športovú činnosť,

d/ služba pre charitatívnu činnosť.

Pre pomoc pri výkone služieb sa doporučuje získavať dobrovoľníkov z radov veriacich a tak ich angažovať pre prácu v apoštoláte.

ÚČASŤ NA ŽIVOTE MIESTNEHO BRATSTVA

Článok 13

1. Na schôdzach miestneho bratstva podá minister alebo ním delegovaný člen rady informáciu o práci rady od posledného stretnutia a o najnovších udalostiach v živote bratstva.

2. Mesačných stretnutí sa zúčastňuje i duchovný asistent bratstva, ktorý prednesie duchovné slovo.

3. Istý čas týchto stretnutí sa odporúča venovať modlitbe, predovšetkým podľa Rituála OFS, Dodatok čl. 26-27.

4. Do programu mesačných stretnutí možno začleniť vystúpenia kultúrno-náboženského charakteru.

5. V závere stretnutia sa odporúča spoločné posedenie s občerstvením, ktoré pripravia členovia (agapé).

6. Svoje stretnutia majú i menšie skupiny. Ich náplňou môže byť meditácia na texty zo Svätého písma, duchovný rozhovor, modlitba... Stretnutia v menších skupinách nenahrádzajú účasť na stretnutiach bratstva.

7. Minister s radou bratstva zabezpečí vhodným spôsobom účasť na spoločenstve pre tých členov, ktorí sa z rôznych príčin nemôžu aktívne zúčastňovať na stretnutiach (osobnými návštevami, udržiavaním korešpondencie, odoberaním vnútrorodového časopisu Ozvena...) (GK 53.3)

8. Miestne bratstvo zabezpečuje krytie výdavkov na vlastnú činnosť a prispieva aj na činnosť bratstiev vyšších úrovní. Podrobnosti určí rada miestneho bratstva. (porov. GK 30, 3)

Článok 14

1. Bratstvá na všetkých úrovniach ako právnické osoby môžu nadobúdať hnuiteľný i nehnuteľný majetok. Pri nadobúdaní treba dodržať občiansko-právne predpisy¹ a zabezpečiť potrebné písomné doklady o vlastníctve. Taktiež môžu nadobúdať živnostenské oprávnenia na rôzne prevádzky a činnosti, ktoré podporia rozvoj duchovnej a materiálnej charity vo vzťahu k prostrediu. (porov. GK 54)

2. Národná rada OFS zastupuje pred úradmi i súdmi každé bratstvo v celom rozsahu i obsahu. Miestne a regionálne bratstvá môžu požiadať o vlastnú právnu subjektivitu diecézneho biskupa prostredníctvom ministra Národnej rady OFS. Diecézny biskup ju deleguje s tými-to obmedzeniami:

Nadobnutie a predaj nehnuteľného majetku, otváranie úverov v peňažných ústavoch alebo u iných osôb a podnikateľská činnosť sú zásadne podmienené písomným súhlasom diecézneho biskupa na základe návrhu ministra Národnej rady OFS. Závažné rozhodnutia môže minister vydávať iba so súhlasom Národnej rady OFS.²

3. Miestne aj regionálne bratstvá predkladajú ročné vyúčtovanie o hospodárení s majetkom a z podnikateľskej činnosti Národnej rade OFS do konca januára nasledujúceho roka.

REGIONÁLNE BRATSTVÁ

Článok 15

1. Regionálna rada plní všetky úlohy stanovené Generálnymi konštitúciami (čl. 62) a týmto štatútom pre rady miestnych bratstiev, pokiaľ sú na úrovni regiónu aktuálne.

2. Na zriadenie regionálneho bratstva sú potrebné aspoň tri miestne bratstvá.

3. Regionálna rada sa skladá z týchto členov: minister, viceminister, tajomník, zodpovedný za formáciu a pokladník. Podľa potreby môže volebná kapitula rozšíriť regionálnu radu o ďalších členov (zodpovedný za charitatívnu službu, za prácu s mládežou, pre tlač a pod.).

Na zasadnutiach rady sa z úradu zúčastňujú aj duchovní asistenti regionálnej rady z tých františkánskych vetiev, ktoré v príslušnom regióne pôsobia (z každej vetvy po jednom).

4. Regionálna rada má na svoje zasadnutie podľa potreby (aspoň raz za rok) prizvať aj ministrov miestnych bratstiev.

5. Volebná kapitula regionálneho bratstva sa riadi GK čl. 76-79, 1.3.5 a ustanoveniami toho Štatútu, týkajúcimi sa volieb do Národnej rady (čl. 19)

Článok 16

Minister regionálnej rady plní všetky úlohy stanovené Generálnymi konštitúciami v čl. 63 a tie úlohy ministra miestnej rady, ktoré sú aktuálne i na úrovni regionálnej.

NÁRODNÉ BRATSTVO

Článok 17

Národná rada plní všetky úlohy stanovené Generálnymi konštitúciami v čl. 66.

Národná rada OFS sa skladá z ministra, viceministra, tajomníka, zodpovedného za formáciu, pokladníka (prípadne radcov, ktorých ustanovuje volebná kapitula) a ministrov regionálnych rád.

Národnú radu OFS zvoláva minister Národnej rady OFS najmenej štyrikrát do roka ako:

a/ pravidelné stretnutie;

b/ mimoriadne stretnutie na požiadanie aspoň troch členov Národnej rady OFS, alebo rehoľných predstavených, alebo predstavených OFS vyššej úrovne.

Na zasadnutiach rady sa z úradu zúčastňujú aj duchovní asistenti národnej rady (z každej františkánskej vetvy po jednom - OFM, OFM Cap. a OFM Conv.).

Článok 18

Minister národnej rady plní všetky úlohy obsiahnuté v článku 67 Generálnych konštitúcií.

Ostatní členovia Národnej rady plnia tie úlohy podľa ustanovení pre funkcionárov miestneho bratstva, ktoré možno aplikovať i na národnej úrovni (GK čl. 60).

NÁRODNÁ KAPITULA

Článok 19

Zloženie kapituly a priebeh jej konania určuje článok 20, bod 1 a 2 tohto štatútu. (porov. GK 68, 1)

VOLBY DO ORGÁNOV FRANTIŠKÁNSKEHO SVETSKÉHO RÁDU

Článok 20

1. V bratstvách na vyšších úrovniach (regionálne a národné bratstvo) aktívne hlasovacie právo majú:

— členovia odchádzajúcej rady,

— ministri a členovia bratstiev na bezprostredne nižšej úrovni, ktorí sú delegátmi jednotlivých miestnych bratstiev,

- predstavitelia františkánskej mládeže, ktorí sú členmi františkánskeho svetského rádu a majú sľub,
- duchovný asistent bratstva, kde sa voľby konajú a duchovní asistenti bratstiev na nižšej úrovni,
- *pasívne hlasovacie právo majú svetskí františkáni s trvalým sľubom, členovia bratstva, kde sa voľby konajú. (porov. GK 77, 2)*

2. Miestne bratstvá navrhujú delegátov do kapituly takto:

- miestne bratstvo s počtom 5 - 10 členov vysieľa 1 delegáta;
- bratstvo s počtom 11 - 20 členov 2 delegátov;
- bratstvo s počtom 21 - 40 členov 3 delegátov;
- bratstvo, ktoré má viac ako 40 členov, na každých ďalších 20 členov vysieľa 1 delegáta.

3. Návrh kandidátov na úrady v bratstve na úrovni regionálnej i národnej zostaví odchádzajúca rada na základe návrhov miestnych bratstiev. Na každý úrad je potrebné navrhnúť aspoň dvoch kandidátov.

Zhromaždenie kapituly môže kandidátku doplniť. Z takto zostavených návrhov sa volí minister a ďalší funkcionári.

Článok 21

1. Pri voľbe ministra a viceministra sa postupuje podľa ustanovení Generálnych konštitúcií čl. 78, 1-2.

2. Pri voľbe ďalších členov rady (tajomník, pokladník a zodpovední vedúci služieb) po prvom skrutíniu stačí relatívna väčšina hlasov prítomných. (porov. GK 78, 3)

Článok 22

1. Minister môže byť zvolený iba na dve po sebe nasledujúce trojročia. Pre tretie znovuzvolenie na úrad ministra a viceministra sa vyžaduje 2/3 väčšina hlasov prítomných, ktorá sa musí dosiahnuť už v prvom skrutíniu a musí ju potvrdiť predseda volebnej kapituly. (GK 79, 1)

2. Tajomník, pokladník a zodpovední vedúci služieb môžu byť zvolení na viac po sebe nasledujúcich trojročí. Od tretieho trojročia je potrebná 2/3 väčšina hlasov prítomných. Treba dbať, aby sa po dvoch trojročiach vymenila aspoň tretina rady. (GK 79, 3)

UPRÁZDNIENIE ÚRADU, ZRIEKNUTIE SA ÚRADU, ODVOLANIE Z ÚRADU

Článok 23

1. Ak sa uprázdni úrad ministra alebo viceministra, postupuje sa podľa ustanovení Generálnych konštitúcií čl. 81, 1.

Ak sa uprázdni iný úrad (tajomník, pokladník-ekonom, radca-vedúci služby, zodpovedný za formáciu), odstupujúceho člena rady nahráda nový, ktorého menuje rada bratstva do skončenia volebného obdobia.

2. Zrieknutie sa úradu a odvolanie z úradu upravujú Generálne konštitúcie čl. 83 a 84.

DUCHOVNÁ A PASTORAČNÁ ASISTENCIA

Článok 24

1. Duchovnú asistenciu miestnym bratstvám poskytujú miestni duchovní asistenti, ktorých prácu koordinuje duchovný asistent, resp. ich kolégium, vyššej úrovne. (porov. GK 89-90)

2. Ak prechádza miestne bratstvo do duchovnej asistencie inej rehoľnej rodiny, prípadne diecézneho kňaza, požiada Národná rada OFS - na návrh miestneho bratstva a po súhlasnom stanovisku doterajšieho vyššieho predstaveného - príslušného nového vyššieho predstaveného (provinciála, biskupa...) o menovanie duchovného asistenta.

Článok 25

1. Keď nie je možné dať bratstvu duchovného asistenta, alebo keď tento má na starosti viac bratstiev, vyšší rehoľný predstavený (prvého rádu) môže požiadať (po vypočutí rady príslušného bratstva) o spoluprácu v duchovnej asistencii súcich animátorov alebo animátorky, ktorých potom aj sám poverí. (porov. GK 91, 3)

2. Úlohy duchovnej a pastoračnej asistencie sú obsiahnuté v Generálnych konštitúciách čl. 90-91 a v Štatúte pre duchovnú a pastoračnú asistenciu OFS.

PASTORAČNÁ A BRATSKÁ VIZITÁCIA

Článok 26

1. Bratskú vizitáciu u miestnych bratstiev vykonáva minister alebo ním delegovaný člen rady regionálneho bratstva alebo národného bratstva. Pastoračnú vizitáciu vykonáva duchovný asistent na regionálnej úrovni alebo duchovný asistent na národnej úrovni. Bratskú a pastoračnú vizitáciu na regionálnej úrovni vykonávajú tí istí funkcionári na národnej úrovni. (porov. GK 93, 2; GK 94)

2. Pri návštevách miestnych bratstiev a rád na rôznej úrovni vizitátor si overí evanjeliovú a apoštolskú životnosť bratstva, zachovávanie Reguly a Konštitúcií, zapájanie sa bratstva do spolupráce s celým rádom a zapájanie sa do miestnej cirkvi. (porov. GK 92, 3)

3. O bratskej a pastoračnej vizitácii platia ustanovenia Generálnych konštitúcií čl. 92-95.

FRANTIŠKÁNSKA MLÁDEŽ

Článok 27

1. Členovia Františkánskej mládeže, ktorí chcú vykonať sľub v OFS, sa riadia Regulou, Generálnymi konštitúciami, Rituálom OFS a Štatútom; ak nemajú v úmysle zložiť sľub v OFS, slúži im Regula ako dokument inšpirácie pre rast vlastného kresťanského a františkánskeho povolania (porov. GK 96, 3-4)

2. Vedúcim skupiny Františkánskej mládeže má byť mladý člen miestneho bratstva Františkánskeho svetského rádu, ktorý už má vykonané sľuby. Vedúci mládežníckej skupiny je na základe svojej funkcie členom rady miestneho bratstva Františkánskeho svetského rádu. Jeden člen OFS, menovaný miestnou radou, je zasa členom rady mládežníckeho bratstva. (porov. GK 97, 3)

Ak vedúcim mládežníckej skupiny nie je člen Františkánskeho svetského rádu, rada Františkánskeho svetského rádu ho pravidelne pozýva k jednaniam rady.

ZMENY A DOPLNKY ŠTATÚTU

Článok 26

Tento Štatút môže byť pozmenený, prípadne doplnený v prípade potreby absolútnou väčšinou hlasov Národnej rady OFS na Slovensku. Tieto zmeny a doplnky nadobúdajú platnosť schválením Medzinárodnou radu OFS.

V Bratislave dňa 6. 3. 1995